

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Департамент охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Полтавський державний медичний університет
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Кам'янець-Подільський національний університет Імені Івана Огієнка
Francisk Skorina Gomel State University (Belarus)
Cliniques universitaires Saint-Luc (UCLouvain Saint-Luc), Belgium
Strasbourg University (Université de Strasbourg), France

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ
ТЕХНОЛОГІЇ:
РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ**

Збірник наукових матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю

23 листопада 2021 року

**PHYSICAL REHABILITATION AND HEALTHSAVING TECHNOLOGIES:
REALITIES AND PERSPECTIVES**

Collection of materials of the VII All-Ukrainian Scientific and Practical conferences with international participation

November 23, 2021

Полтава 2021

Ващенко А.М. студентка 3 курсу
спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»
Траверсе Г.М., д. мед. н., професор,
професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії
*Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

СУЧАСНІ МЕТОДИ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ДЦП

Найпоширенішим захворюванням нервової системи серед дітей дошкільного віку в Україні є дитячий церебральний параліч (ДЦП), так за даними МОЗ за останні 10 років відмічається стрімке загальне зростання дитячої інвалідності, причиною якої є пошкодження НС і захворюваність на ДЦП як наслідок патологічних змін кори головного мозку (ГМ), що призводить до розвитку парезів, паралічів, гіперкінезів, дистонії та атаксії [1]. Наявність різноманітних форм ДЦП та особливостей їх клінічних проявів обґрунтовує необхідність диференційованого підходу для вибору інноваційного та ефективного методу фізичної реабілітації (ФР).

Науковцями висвітлюються теоретико-методологічні аспекти ФР дітей з ДЦП за допомогою застосування стандартних (лікувальна гімнастика, лікувальний масаж та ін.), сучасних (Войта-терапія, нейрокінезіотерапія, система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації (СІНР) та інноваційних методів ФР (Бобат-терапія, Фельденкрайз, кінезітейпування та ін.).

В результаті дослідження впливу стандартних, сучасних та інноваційних засобів ФР на формування рухових навичок внаслідок розвитку основних фізичних якостей, що характеризують рухові можливості дітей з ДЦП, у

науковців виникає проблема вибору найефективнішого методу, спрямованого на формування та розвиток повсякденної й соціальної незалежності дитини, можливостей до самообслуговування, формування, покращення або регуляцію загальної рухової активності, а також забезпечення та покращення комунікативної функції

Фізичні вправи за методом Войта-терапії є фіксацією дитини у певному вихідному положенні, що визначається індивідуально, в залежності від рухових можливостей та наявності й певної інтенсивності відповідних рефлекторних реакцій [2]. СІНР – це система нейрофізіологічної реабілітації, в основі якої було покладено полімодальний підхід за рахунок застосування різних підходів впливу на організм дитини з ДЦП. За результатами досліджень позитивна динаміка полягає у зміні біомеханіки рухів суглобіві корекції роботи функціональних систем організму, нормалізації м'язового тону, покращенні кровопостачання та трофіки тканин.

Серед традиційних методів найбільш поширеними є лікувальна гімнастика і лікувальний масаж, ефективність яких досі досліджується сучасними науковцями. Розглядаючи інноваційні методи ФР, науковці виділяють метод Бобат-терапії, що забезпечує ефективну фізичну терапію дітей з ДЦП [3].

Нейророзвиваючий підхід Бобат-терапії забезпечує регуляцію сенсомоторних компонентів м'язового тону, пригнічення впливу патологічних рефлексів на опорно-руховий апарат, блокування патологічних рухових стереотипів, забезпечення гомеостазу за рахунок постурального контролю.

Метод Бобат-терапії базується на впливі на дистальні або проксимальні «ключові точки контролю» (голова, тулуб, плечі, таз, долоні, стопи) спеціалістом з ФР, який може ефективно контролювати і змінювати положення тіла у просторі та здійснювати пасивні рухи в тих частинах тіла, де помічено порушення м'язового тону. За даними останніх наукових досліджень, присвячених ефективності застосування Бобат-терапії в ФР дітей з ДЦП, було визначено позитивні зміни швидкості рухів, збільшення довжини кроку, що доводять ефективність застосування методики.

Метод Фельденкрайза - рухова практика, розроблена Моше Фельденкрайзом і що ставить за мету розвиток людини через усвідомлення себе в процесі роботи над рухом власного тіла. Метод Фельденкрайза називають методом соматичного навчання (somatic education). Метод застосовується у всьому світі вже понад 50 років. Метод не є різновидом лікувальної фізкультури чи масажною технікою. Робота з цього методу – це процес навчання, що має, зокрема, терапевтичний ефект. В основі методу Фельденкрайза лежать науковий підхід і комплексне розуміння функціонування та розвитку нервової системи людини.

Кінезіотейпування – це процедура накладення на травмовані м'язи, сухожилки та суглоби спеціальних клейких стрічок (тейпів), що зменшують або позбавляють від больового синдрому. Сьогодні за допомогою тейпування можна лікувати більшість суглобів, м'язів, зв'язок, сухожилків.

Таким чином, ефективність застосування того чи іншого методу залежатиме від фахівця фізичної реабілітації та ступеня тяжкості захворювання дитини. Всі методи мають право на життя та використання у процесі реабілітації дітей.

Література

1. Кашуба В., Чухловіна В. Сучасні погляди на корекцію рухових порушень у дітей молодшого шкільного віку зі спастичними формами церебрального паралічу. Вісник Прикарпатського університету: фізична культура. – 2017. – № 25-26. – С. 160-168.

2. Холодов С. А. Методика диференційованої поетапної корекції порушень ходьби при спастичних формах ДЦП. Науковий вісник Південно-українського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – №.1-2. – С. 116-124.

3. Kashuba V., Bukhovets B. The indicators of physical development of children with Cerebral Palsy as the basis of differential approach to implementation of the physical rehabilitation program of using Bobath-therapy method / V. Kashuba, // Journal of Education, Health and Sport for merly Journal of Health Sciences. Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz. – Bydgoszcz, Poland. – 2017. – Vol.7, № 3. – P.835-849.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Kevin Wendo THE EFFECTIVENESS OF REHABILITATION MEASURES IN CHILDREN AFTER CARDIAC SURGERY.....	4
Sibille Lejeune THE USE OF SMART-TOOLS IN THE DIAGNOSIS AND TRAINING OF HIGHER NERVOUS ACTIVITY.....	6
Атаманчук Н.М. ВИКОРИСТАННЯ ГУДЗИКО-ТЕХНІКИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	8
Бабич Н.Л., Дубінін С.І. ІПОТЕРАПІЯ У РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ ІЗ НАСЛІДКАМИ ДЦП...	10
Бондаренко А.В., Гордієнко О.В. ЛФК ПРИ СКОЛІОЗІ.....	12
Бондаренко А. В., Клеценко Л.В. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ГОСТРОМУ ПОРУШЕННІ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ ЗА ГЕМОРАГІЧНИМ ТИПОМ.....	14
Ващенко А.М., Траверсе Г.М. СУЧАСНІ МЕТОДИ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ДЦП.....	16
Вібла В. Г., Клеценко Л.В. ДО ПИТАННЯ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ОЖИРІННІ.....	18
Вітомський В.В., Аль-Хавамдех Х.М., Вітомська М.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕСПІРАТОРНОЇ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ КАРДІОХІРУРГІЧНИХ ПАЦІЄНТІВ НА СТАЦІОНАРНОМУ ЕТАПІ..	19
Галянт Д. В. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ПРИ ОСТЕОМІЄЛІТІ.....	21
Грущенко А.Д., Гордієнко О.В. ЛФК ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ.....	23